ONZE SCHOOL

Het magazine van de Vereniging Openbaar Onderwijs

nummer 1 - maart 2017

TEGEN DE PRINCIPES: HUMANISTISCHE MAVO

Toch ging het Humanistisch Verbond overstag

>20

TABOES OP SCHOOL

Daarom schuwen (sommige) leraren het gesprek

>24

De BIJL in ART.23

'Bijbelles doe je maar in je eigen tijd'

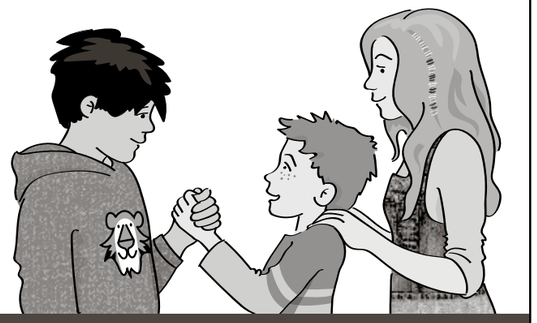
>8

Kanjer trainingen

Voor vertrouwen, veiligheid, rust en wederzijds respect

- **Preventief en curatief**
  Opleiding voor individuele leerkrachten en teams (ook B.S.O. en T.S.O.)
- **Gratis volgsysteem**, door COTAN positief beoordeeld
- **Aanpak van pesten**, erkend effectief (NJi)

Ouders, leerkrachten en leerlingen verlangen een school die goede leerresultaten weet te behalen en de veiligheid weet te waarborgen.

(036) 548 94 05
info@kanjertraining.nl

kanjertraining.nl

Onderwijsdier? Laat je inspireren door DIDACTIEF!

1 JAAR slechts ~~€ 59,50~~ **€ 37,50** (35% korting!) én **CADEAUS** t.w.v. minimaal **€ 29,-!**

- √ Inspireert, motiveert en ondersteunt je bij het maken van nóg betere lessen
- √ Geeft je nóg meer inzicht in gedrag en interesses van je leerlingen
- √ Brengt je op talloze nieuwe ideeën

Didactief is een onafhankelijk vakblad voor primair en voortgezet onderwijs. Dankzij een uitgebreid netwerk van correspondenten op universiteiten en hogescholen is de redactie als eerste op de hoogte van de nieuwste wetenschappelijke ontwikkelingen. Die worden vervolgens getoetst aan de klassenpraktijk.

didactiefonline.nl/aanbieding

Lid van Vereniging Openbaar Onderwijs

U bent een idealist.
Want openbaar onderwijs en medezeggenschap zijn u veel waard. Met uw lidmaatschap heeft u profijt van gratis advies. En kunnen wij blijven opkomen voor de belangen van ouders en leerkrachten op school. De VOO helpt u met onafhankelijk advies bij onder meer krimp, medezeggenschap, fusies, mediation, ouderavonden, teamtrainingen, overblijven en schoolprofilering.

- **Gratis Helpdesk 036 711 6178**
- **4 keer per jaar magazine Onze School**
- **Advies en begeleiding**
- **15% korting op cursussen en maatwerk**

Lidmaatschappen zijn er voor: ouders, leerkrachten, de MR, ouderraad, GMR, OPR, scholen en schoolbesturen.

Meer informatie?
www.voo.nl/lidworden

Vereniging Openbaar Onderwijs

Vriendinnen Yasmine, Nynke en Mascha delen hun verwonderingen, ervaringen en zorgen over opvoeding en onderwijs. Onze School leest met hun chatgroep mee.

MASCHA
Yael wil vlogger worden! Ze grijpt steeds mijn telefoon en maakt filmpjes van zichzelf waarin ze haar leven in detail beschrijft.

NYNKE
En dat zet ze online???

MASCHA
Neenee, dat kan ze nog niet zelf en dat vind ik ook niet goed. Maar toch, het verbaast me zo dat die neiging om jezelf te laten zien voor een camera er al zo vroeg inzit

YASMINE
Jaaa, dat doet Raf ook! Die pakt dan een knuffelbeest en gaat à la Freek Vonk aan denkbeeldige kijkers over het dier vertellen: dat je goed kan zien dat het een mannetje is en hoe oud 'ie is

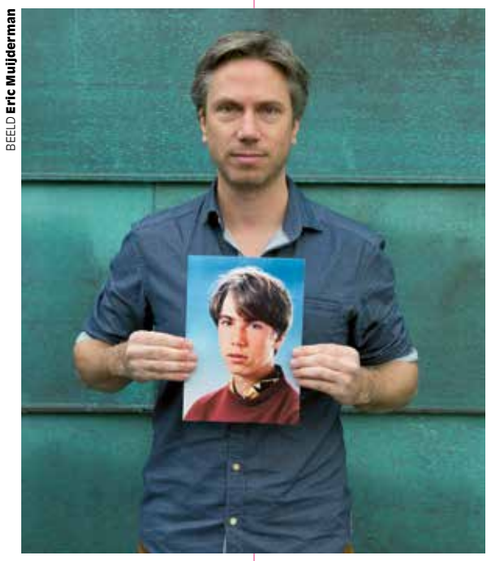
MASCHA
Zak zelf het liefst door de grond als iemand met een camera in m'n buurt komt, maar deze generatie filmt zichzelf al voordat ze veters kunnen strikken!

YASMINE
Zeker. Wij hebben klittenbandschoenen 😃

NYNKE
Lieve help, worden het allemaal zelfbewuste narcisten?

MASCHA
Nou, het laatste filmpje ging over haar grote liefde voor onze kat. Dus gelukkig nog wel oog voor andere wezens, haha

Yasmine is beleidsmedewerker en moeder van Raf (7)
Mascha is psycholoog en moeder van Sem (13) en Yael (7)
Nynke is zzp'er en moeder van Saar (11), Iris (8) en Anne (4)

BEELD **Eric Muijderman**

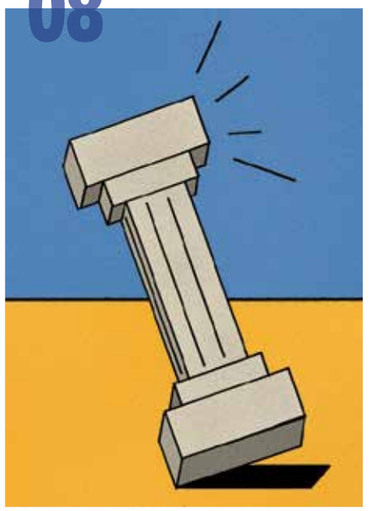
Verkiezingstijd

Om een punt te maken vraagt politiek soms om stevige taal. Ik begrijp dat een politicus dan soms zijn goede manieren vergeet en een onverkwikkelijke sneer uitdeelt. Ruttes historische uitval met 'doe zelf normaal' schopte het zelfs tot campagneslogan van de VVD. Het is een beetje niveau kleuterschool, maar dat wil ik de heren nog wel vergeven.
In de aanloop naar deze verkiezingen vlogen drie politieke voormannen zodanig uit de bocht dat het wat lastiger wordt. Het ging nu het niet meer om hun taalgebruik, maar om wat ze er eigenlijk mee bedoelden.
Woorden waarover was nagedacht, waarbij ze nog de kans hadden gehad om er op terug te komen. Dat deden ze niet, het was calculerende taal waaruit in de verste verte geen verdraagzaamheid voor anderen meer bleek. De ontevreden kiezer zal het wel willen horen. Terwijl wij in het onderwijs (terecht) vooral vreedzame en ruimdenkende burgers proberen af te leveren, beschuldigden deze volksvertegenwoordigers vluchtelingen ervan 'hier de boel te verstieren' (Rutte), moesten Turkse Nederlanders maar 'oppleuren' (naar hun eigen land, weer Rutte), noemden ze de islam 'geen verrijking voor Nederland' (Buma) en wilden ze moskeeën verbieden nog langer gebedsoproepen via hun minaretten te doen, omdat het 'islamisering van de publieke ruimte in de hand werkt' (Van der Staaij). Volgens Kees is namelijk 'klokgelui in Nederland al eeuwen het gangbare gebruik om op te roepen tot bijeenkomsten'.
Als het allemaal niet zo tergend onfatsoenlijk zou zijn, kon je om die laatste zin nog wel gniffelen. Maar ik las verder in het islammanifest en hoorde Kees doodleuk zeggen dat 'er genoeg islam is in het Midden-Oosten, we hoeven dat in het Westen niet nog eens dunnetjes over te doen.' Wie de boodschap van het 'minder, minder' nog niet had begrepen, kan gerust bij de mannenbroeders van het CDA en de SGP terecht.

Klokgelui is in Nederland al eeuwen een gangbaar gebruik

Om met opvallende oplossingen te kunnen komen, werden onze problemen eerst zo groot mogelijk voorgesteld. Dus is de integratie van minderheden mislukt, hebben de vertrekkende regeringspartijen er een potje van gemaakt en moet de Europese Unie maar eens worden aangelijnd. Tijd voor een radicaal andere aanpak. Maar ik geloof er niet in. In verkiezingstijd leer je je vrienden kennen. Wij zullen de idealen van het openbaar onderwijs uitdragen en onze kinderen leren dat ze de vrijheden die zij zelf zo koesteren ook anderen gunnen. De identiteit van de openbare school wordt bepaald door de kinderen en leraren die samen de school vormen en de waarden die zij met elkaar delen. Hoe verschillend ze er ook mogen uitzien en wat ze ook geloven. Het succes van onze samenleving is geen kwestie van kiezen, maar van delen.

Michiel Jongewaard
Hoofdredacteur

08 De bijl in artikel 23

12 Opinie& Debat: kinderen samen brengen

16 Micha de Winter over de stadsschool

en verder

03 Editorial **03** Ondertussen **05** Nieuws **06** Onze school obs Pluspunt Rotterdam
11 Column Ahmed Marcouch (PvdA) **14** VOO-thema's in verkiezingsprogramma's
20 Humanistische mavo **22** School!Week **23** Lesideeën **24** Taboes
26 Vraag en antwoord **27** Column Bas Huijbers **28** Welles/Nietes

Colofon

Onze School
Onze School is het magazine van de Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO), voor ouders, MR, ouderraad, leerkrachten, schoolleiders en schoolbestuurders en verschijnt 4 keer per jaar in een oplage van 7.000 exemplaren.

Jaargang 151 - #1 maart 2017
ISSN: 2467-9828

Hoofdredacteur
Michiel Jongewaard

Art direction
Judith Schoffelen

Redactie
Flora Breemer
Janny Arends
Jan de Vos
Rein van Dijk

Medewerkers
Seb Ikso Agresti (Cover)
Marieke Buijs
Bas Huijbers
Gerritjan Huinink
Marijn Jongewaard
Ahmed Marcouch
Martine Sprangers

Druk
Mullervisual, Amsterdam

Uitgave
Vereniging Openbaar Onderwijs

Advertenties
Recent Amsterdam,
dhr. R. Aronds,
info@recent.nl,
020 330 8998

Abonnementen
Abonnementsprijs € 26,50 (Jaar, 4 nummers).
Een schoolabonnement (10 extra exemplaren) kost € 75,- per jaar. Prijs voor meer exemplaren op aanvraag: **036 533 1500** of **redactie@voo.nl.**
Leden van VOO krijgen het magazine gratis toegestuurd. Informatie over lidmaatschap: **www.voo.nl/leden.**

Opzeggen
Natuurlijk vinden wij het jammer als u opzegt, maar het kan gebeuren dat u uw lidmaatschap wil beëindigen. Dat kan uitsluitend schriftelijk aan VOO, postbus 60182, 1320 AE, Almere, voor 1 december. Vermeld daarbij uw lidmaatschapsnummer.

Het volgende nummer verschijnt in mei 2017.

Vereniging Openbaar Onderwijs

Ingezonden

Als VOO-lid en onderwijzer heb ik met belangstelling kennisgenomen van het oktobernummer van Onze School. Het ziet er weer keurig uit en is informatief. Toen werd mijn aandacht getrokken naar de reactie van oud-collega Reyntjes: 'Als het goed is, worden op een openbare school regelmatig de uitgangspunten van de VOO besproken.' En toen miste ik iets. Het doorklinken van de bedoeling van het openbaar onderwijs in het magazine, voor de gewone ouders. De artikelen zijn meer geschikt voor de bij het onderwijs betrokkenen dan voor de ouders. Het onverdeeld naar de openbare school komt in ons blad helaas minder daar voren en dat kan niet de bedoeling zijn. Of denk ik te veel aan vroeger tijden?

S. Heida
Bolsward

Tekenaar DICK BRUNA overleden

Dick Bruna (89) is overleden. Hij werd vooral bekend van Nijntje. Hij tekende in 1966 voor de Vereniging Openbaar Onderwijs het bekende groepje schoolkinderen, dat het motto van de vereniging uitbeeldt: Niet apart, maar samen (naar de openbare school). De tekening stond jarenlang op de campagneposter voor de openbare school en staat ook nu nog op producten van de VOO.

Leden-vergadering VOO op 19 april

Op woensdag 19 april vindt de jaarlijkse ledenvergadering van de Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO) plaats.

Naast de vaststelling van de verenigingsactiviteiten en de financiële stukken van het afgelopen en lopende jaar staat op de agenda de bespreking van 'De toekomst van het openbaar onderwijs en de positie van de VOO'. Na de vergadering kunt u gebruikmaken van een lunch.

Aanmelden? www.voo.nl/alv

DOE MEE MET DE WEEK VAN HET OPENBAAR ONDERWIJS

#

Van 20 tot en met 24 maart is het de week van het openbaar onderwijs. Overal in het land laten openbare scholen onder het motto 'Ik ben welkom' aan hun omgeving zien waar het openbaar onderwijs voor staat. Doet uw school ook mee?

Op de site **www.openbaaronderwijs.nu** is op het speciale acteplein te zien wat andere openbare scholen doen. Van open dagen en openbare lessen voor ouders tot flashmobs en lipdubs: laat u inspireren door de activiteiten van de vele scholen en zet uw school ook op de kaart!

HULP bij actualiseren statuut

Vanaf 1 januari zijn er in de Wet medezeggenschap op scholen een aantal zaken veranderd, waardoor het reglement en het medezeggenschapsstatuut van elke MR moet worden aangepast. De MR moet met het nieuwe statuut met tweederde meerderheid instemmen.
De VOO helpt medezeggenschapsraden bij het aanpassen en beoordelen van het reglement en statuut.

Meer informatie?
Neem contact op met adviseur Janny Arends,
via 036 5331500
of j.arends@voo.nl.

Deze keer:

OBS PLUSPUNT

*

in Rotterdam
lid van de VOO sinds 2004

TEKST **Marijn Jongewaard**
BEELD **Martine Sprangers**

JE MOET ECHT PASSIE HEBBEN

Openbare basisschool Pluspunt in Rotterdam is ontworpen voor passend onderwijs. Toch ontstond dit schoolgebouw al 22 jaar voor de invoering van deze wet, vanuit de lokale behoefte aan regulier onderwijs voor kinderen met een beperking.

Een aangepast schoolgebouw, een getalenteerd team en diverse therapeuten maken openbare basisschool Pluspunt geschikt voor zowel reguliere leerlingen als leerlingen met lichamelijke beperkingen en langdurige ziekten. Zorg en onderwijs zijn hier nauw verbonden. Daar werd al tijdens de bouw rekening mee gehouden. De school werd uitgerust met rolstoelbanen, automatische deuren, aangepaste werkplekken met computers en parkeerplaatsen voor invalidenvervoer en taxi's. Op de bovenverdieping zijn er zelfs behandelruimten voor fysio-, logo- en ergotherapie. De behandelplannen komen tot stand in samenwerking met revalidatiecentrum Rijndam. Ieder schooljaar begint met een 'startvergadering' met alle ouders, leerkrachten en therapeuten. Zo komen gerichte therapie- en onderwijsdoelen tot stand.

Tussen regulier en speciaal

Pluspunt heeft altijd veel leerlingen aangetrokken uit de verre omgeving. Toch kiezen ouders het liefst voor regulier onderwijs om de hoek. Directeur Madeleine van Noordt Wieringa: 'Onze school dicht het gat tussen regulier en speciaal onderwijs. Dat is waardevol, want hier ligt de focus op wat je wél kunt. Zo halen we alles eruit wat er in zit. Als leerling moet je zoveel mogelijk meedoen en hoor je gewoon bij de rest. Ook als je geen armen hebt en met je voeten schrijft. Die oud-leerling was laatst als breakdancer te zien in het televisieprogramma 'Everybody Dance Now'. Een andere leerling met één been zei het heel mooi: 'Ik voel me hier geen gehandicapte, maar een leerling!'. Maar ook kinderen zonder beperking profiteren van deze tussenvorm. Hebben we bijvoorbeeld twijfels over iemands zithouding of pengreep, dan laten we meteen een specialist meekijken en een behandelplan opstellen. Zo krijgt elk kind hier passend onderwijs.'

Bijzonder team

Het is een vorm van passend onderwijs die veel vraagt van de leerkrachten. Van Noordt Wieringa stelt haar team dan ook met zorg samen. 'Je moet echt passie hebben en een duizendpoot zijn, anders red je het hier niet. Want ga er maar aan staan, een kleuterklas van 32 kinderen waarvan twee met cerebrale parese, een met gehoorapparaat, een met een waterhoofd en een ander met ernstige gedragsproblemen. Gelukkig willen veel mensen hier werken: getalenteerde leerkrachten azen zelfs op onze vacatures.'

Onzekere toekomst

Desondanks lijkt de toekomst van Pluspunt onzeker. Juist door de invoering van het passend onderwijs loopt het aantal leerlingen met een handicap terug. Hierdoor staan de voorzieningen onder druk. Van Noordt Wieringa: 'Het is erop of eronder voor ons. We willen het rendabel houden, want ik geloof dat veel meer kinderen naar het regulier onderwijs kunnen. Dat maakt hen sterker. Ze wennen vroeger en dus geleidelijk aan handicapverwerking. En alle soorten kinderen leren elkaar kennen en accepteren. Dat is van grote maatschappelijke waarde.'

Wilt u ook in Onze School? Stuur een mail naar redactie@voo.nl

TEKST **Michiel Jongewaard**
BEELD **Seb Ikso Agresti**

De bijl in artikel 23

Het waren geluiden uit het verleden, de schoolstrijd tussen de confessionelen en openbaren, maar honderd jaar nadat met de gelijke bekostiging van het bijzonder onderwijs de vrede werd getekend, is het toch weer raak.

‘Een overheid die neutraal wil zijn, moet zeer terughoudend zijn in het financieren van religieuze instellingen’, zegt Rutger Groot Wassink (GroenLinks), die als gemeenteraadslid in Amsterdam de discussie wil aanwakkeren. ‘Dat wij bijzonder onderwijs financieren, vind ik een historische vergissing.’ Groot Wassink doelt op de onderwijspacificatie in 1917, toen de liberalen in ruil voor algemeen kiesrecht voor mannen beloofden dat zij voortaan net als het openbaar onderwijs ook het christelijk en katholiek onderwijs zouden financieren.

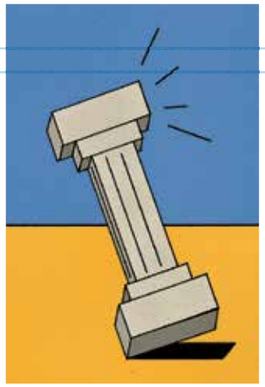
Bijbelles in je eigen tijd

Groot Wassink krijgt bijval van raadslid Dehlia Timman (D66), die eveneens op haar partijcongres een amendement indiende om deze kwestie in het verkiezingsprogramma op te nemen. Timman vindt dat alle scholen algemeen toegankelijk moeten zijn, temeer omdat ze met overheidsgeld worden gefinancierd. ‘De samenleving is ontkerkelijkt, we leven nu in een tijd waarin we geen orthodoxe scholen meer willen. Levensbeschouwing verdient beslist een plek in het onderwijs, maar als je bijbelles of koranles wil, kun je dat ook in je eigen tijd doen. Ik weet dat veel bijzondere scholen nu al een openbaar karakter hebben, maar er zijn ook heel gesloten communities die zich afzonderen van de samenleving.’

De financiering van bijzonder onderwijs is een historische vergissing

Niet zo nauw met de waarheid

ChristenUnie-voorman Gert-Jan Segers kiest juist voor een frontale aanval op het openbaar onderwijs en hamert er in de media op dat ‘door de overheid bestuurde scholen niet meer van deze tijd zijn’. Het openbaar onderwijs in de huidige vorm moet worden afgeschaft en voortaan door ouders worden bestuurd, zoals volgens Segers in het bijzonder onderwijs het geval is. Bewust kantelt hij de discussie zo naar de bestuurlijke kant, waarbij hij er niet voor terugdeinst een loopje te nemen met de waarheid. Er zijn in Nederland nog zeven gemeenten die als openbaar schoolbestuur optreden en waarvan de scholen dus ‘door de overheid bestuurd’ worden. Meer dan 2000 openbare basisscholen vallen onder verzelfstandigde besturen, waarin de overheid slechts in uitzonderlijke situaties mag ingrijpen. En ouders die in het bijzonder onderwijs zelf een school besturen, behoren toch echt tot de uitzondering. Segers probeert zo de aandacht af te leiden van de echte discussie: waarom we nog toestaan dat scholen kinderen en docenten weigeren die volgens de schoolleiding niet passen bij de grondslag. ›

Verzuiling mist basis

Toch knaagt de tijd aan de wortels van het verzuilde onderwijs. Ook al is er vandaag de dag nog sprake van een strikte scheiding tussen openbaar en bijzonder onderwijs, zie de schoolbesturen en onderwijsorganisaties, en zijn confessionele politici er nog altijd bedreven in om het in gescheiden werelden laten opgroeien van kinderen te vermommen als prijzenswaardige vrijheid van onderwijs, de voedingsbodem is grotendeels opgedroogd. Ouders kiezen geen openbare, katholieke of christelijke school meer, maar eentje die van goede kwaliteit is, in de buurt staat of -vaker bij hoogopgeleide ouders- aansluit bij hun pedagogische visie. Dat ook daarin aantoonbare risico's bestaan voor segregatie, is een interessante maar andere discussie.

Openbaar is favoriet

Onderzoekers van de Universiteit Maastricht deden op verzoek van de Tweede Kamer onderzoek naar schoolkeuzemotieven van ouders. Aanleiding was het voornemen van staatssecretaris Sander Dekker om het voor ouders makkelijker te maken nieuwe scholen te stichten. Op katholieke scholen antwoordde dit schooljaar maar liefst de helft van de ouders de openbare school als een interessant alternatief te zien. Dat gold ook voor een kwart van de ouders op christelijke scholen. Bovendien bleek dat verreweg de meeste ouders 'alles in aanmerking genomen' de voorkeur gaven aan 'een openbare school met ontwikkelingsgericht onderwijs en veel aandacht voor sociaal-emotionele vorming'.
Een onderzoek van de gemeente Amsterdam, in 2004 uitgevoerd, bevestigt dit beeld. Nog maar een op de tien ouders noemde de religieuze grondslag een reden om een school te kiezen. Opvallend genoeg waren dat vooral christelijke ouders: voor 40 procent speelde dit een rol. Van de islamitische ouders noemde slechts 14 procent de grondslag een reden om een school te kiezen. Scholen voelen die veranderende tijdsgeest goed aan en onderscheiden zich met nieuwe vakken als Chinees (Theresia Lyceum in Tilburg) of Grote Denkers (Hyperion Lyceum in Amsterdam). Ook verre schoolreizen, extra aandacht voor hoogbegaafde kinderen en programmeerklassen doen het goed. Basisscholen presenteren zich als iPadscholen of integrale kindcentra. Tijdens open dagen blinkt de nieuwigheid en creativiteit de leerlingen en ouders tegemoet. Denominatie -alleen het woord al- is een spook uit het verleden.

Paard van Troje

Hoewel het verzuilde fundament dus voorgoed verbrokkeld lijkt te zijn, laat de artikel-23-discussie bij politici steevast de alarmbellen afgaan. Want met de vrijheid van onderwijs, vaak verward met vrije schoolkeuze, haal je een politiek paard van Troje naar binnen. Voor Dehlia Timman en Rutger Groot Wassink geen belemmering om de aanval te openen. Timman noemt sociale integratie als belangrijkste reden. 'We zien steeds vaker elitescholen, vaak witte bolwerken, en bijvoorbeeld islamitische, die het tegenovergestelde zijn. Als je kinderen gelijke kansen wil geven, moeten ze niet alleen hetzelfde onderwijs krijgen, maar ook naast elkaar in de klas zitten. Alleen zo hebben ze dezelfde leraar en leren ze van elkaar. Dát heb je nodig om later goed samen te werken.'

Het mag niet meer

Ook groot Wassink vindt ongelijkheid een groot probleem. 'Het bijzonder onderwijs in een stad als Amsterdam bevordert segregatie. Dat is uiteindelijk funest voor onze samenleving. Ik snap best dat de discussie ingewikkeld is, dat is het hier in Amsterdam ook. Mensen vragen me of er geen joods of islamitisch onderwijs meer mag zijn. Jammer, maar dat mag dan inderdaad niet meer. Dat is geen taak van onze overheid. Die moet ervoor zorgen dat er goede scholen zijn waar iedereen welkom is. Dat betekent echt geen eenheidsworst. De pedagogische invulling waarmee scholen zich kunnen onderscheiden, staat hier buiten.'

Echte vrijheid

'Natuurlijk ligt het gevoelig', erkent Timman. 'Deze kwestie schuurt aan tegen andere politieke discussies, zoals het islamdebat. De joodse gemeenschap is boos, die vinden dat ze er niets aan kunnen doen en toch worden bedreigd. Ik begeef me dus op glad ijs, maar orthodoxe scholen, of ze nu christelijk, joods of islamitisch zijn, vind ik onwenselijk voor kinderen. Kinderen moeten in vrijheid kunnen opgroeien, niet met een gedwongen levensvisie waarin geen plek is voor andere levenswijzen. Maar dat is lastig in de politiek, je kunt bijna geen gematigd kritisch geluid meer laten horen zonder deel te worden van een gepolariseerd debat. En toch moeten we vechten voor echte vrijheid. Kinderen samen naar school laten gaan, op openbare scholen waar iedereen welkom is. Dat is voor mij vrijheid. En ik denk dat dat voor heel veel Amsterdammers ook zo is.' ×

Jammer, maar joods of islamitisch onderwijs mag dan ook niet meer

BEELD **Joke Padmos**

AHMED MARCOUCH

Geef de vrijheid die je krijgt ook aan anderen

Leraren die volgens recent onderzoek hete thema's als de 4 mei-herdenking, moslimterreur en homogeweld vermijden in de klas; dat kan anders. Ik pleit voor opvoeding in pedagogische wijken. Wij hebben allen iets moois met elkaar gemeen. Wij willen dat onze kinderen opgroeien tot gelukkige mensen die anderen geven wat zij zelf meekregen: vrijheid, gelijkheid en broederschap. Het mooie is dat deze Nederlandse waarden in feite universeel zijn. We vinden ze ook in religies, als geloofsvrijheid, Gods evenbeeld en barmhartigheid. Deze waarden verbinden ons.

Het is de kracht van ons openbaar onderwijs dat iedereen welkom is. Zoals vroeger katholieke kinderen vrienden konden worden met gereformeerde klasgenootjes zonder hun kruisje te verstoppen, zo biedt de openbare school ook nu alle kinderen de innerlijke zekerheid die nodig is om op te groeien als de jonge boomstam die met zijn breed vertakte wortels tegen een briesje kan. Op 'onze school' hoeven kinderen hun wortels niet af te hakken, zij hoeven niet te leren liegen met doktersbriefjes om gemengd douchen te vermijden. Zij hoeven zich niet te isoleren op een islamitische school.

Op sommige scholen vertellen schoolleiders mij met de beste bedoelingen dat zij alle identiteitstekens geschrapt hebben; van hoofddoekjes tot engeltjes op het raam. En belagen ouders hen juist met religieuze geboden voor bijvoorbeeld schoolexcursies. Vermijden werkt niet.
Ouders en docenten vormen een team. 'Breng uw kind tot in de klas', vertel ik ouders, 'kijk de juf of meester in de ogen en zeg: hier is mijn parel.'
Het kan. In Slotervaart kwamen alle ouders naar de ouderavonden en gingen de docenten op huisbezoek. Iedereen hielp mee om een zeer zwakke school op normaal Amsterdams peil te krijgen.
Er kwam een team dat de kinderen wél de juiste aandacht gaf, dat collega's raadpleegde en ouders betrok.

Ik ben opgeleid als docent maatschappijleer. Eerste stap in de les was altijd: het kennisniveau van de klas vaststellen. Kinderen die Al Jazeera kijken en social media volgen, zien andere daders en slachtoffers dan journaalkijkers en krantenlezers. Een divers docententeam komt daar snel achter. Ik leerde als volgende stap: de leervraag genereren. Waar weerstand zit, daar begint de les. Liggen de juiste vragen op tafel, dan kunnen ook godsdienstleraren helpen, als deelnemers in het pedagogisch team.

Zo voeden wij een nieuwe generatie jonge mensen op, die leren om de vrijheid die zij krijgen ook aan anderen te geven. Aan homo's, joden, moslims en andere andersdenkenden. Dat kost bloed, zweet en tranen, want de superioriteitsgevoelens 'wij zijn anders, wij zijn beter' zitten diep bij heel veel ouders en kinderen. Wij zijn bijna allemaal ouders, wij kunnen het niet alleen. Zelfs niet als Kamerlid. 'It takes a village to raise a child'. Doe met mij mee en pleit voor een pedagogische wijk.

Zo voeden wij een nieuwe generatie op

Ahmed Marcouch (48) is Tweede Kamerlid voor de PvdA. Eerder was hij stadsdeelvoorzitter in Amsterdam-Slotervaart.

De stadsschool brengt kinderen samen

De een vindt het een druppel op een gloeiende plaat, een ander noemt het een kleine doorbraak. De stadsschool is in ieder geval discussie waard.

TEKST **Michiel Jongewaard**
BEELD **Imageselect**

Met de stadsschool wil pedagoog Micha de Winter kinderen van verschillende scholen maandelijks bij elkaar brengen om samen te leren, te sporten en om elkaar zo te leren kennen. Veel kinderen uit verschillende wijken en met andere achtergronden komen elkaar namelijk niet tegen op school en ook later niet tijdens vervolgopleidingen en in hun volwassen leven. Terwijl juist die kennismaking vooroordelen kan tegengaan en kan zorgen voor een vreedzame samenleving. De Winter ziet liever gemengde scholen, maar zolang die er niet zijn, kan de stadsschool wat hem betreft uitkomst bieden.

Reacties

Focus op overeenkomsten

Dit is een goed idee, maar het moet wel goed worden uitgewerkt. Vooral de begeleiding is heel belangrijk, misschien in samenwerking met jongerenwerk en sportverenigingen. Ook op de scholen moet hier van tevoren aandacht aan worden besteed, bijvoorbeeld bij maatschappijleer. Het is belangrijk om te focussen op de overeenkomsten en niet op de verschillen. Ik denk dat het niet alleen belangrijk is in de stad (Stadsschool), maar ook op het platteland, vooral belangrijk in verband met de integratie van vluchtelingen. Als je in direct contact komt met deze mensen, dan zie en hoor je welke problemen zij allemaal hebben moeten overwinnen en wat sommigen hebben meegemaakt voor ze hier zijn gekomen.
Theo Brands,
technisch onderwijsassistent, secretaris DMR en lid CMR
Vmbo Het Hooghuis, Oss

Een kleine doorbraak

Segregatie in het onderwijs is een ontembaar probleem. Niemand wil het, maar toch lukt het ons niet er iets tegen te doen. We hebben de moed opgegeven, zo lijkt het. Micha de Winter is buitengewoon dapper om het probleem weer op de agenda te zetten met zijn voorstel. Natuurlijk willen we liever een oplossing, maar gezien de situatie moeten we ook blij zijn met een kleine doorbraak. En dat is het voorstel van De Winter. De uitvoer luistert uiterst nauw. Een dergelijke samenwerking tussen scholen die zeer verschillende populaties hebben, kan ook juist de verschillen versterken of stigmatisering in de hand werken. Immers: de verschillen liggen ten grondslag aan de stadsschool, maar het doel is om ze juist te overbruggen. De kans is daardoor groot dat het blijft hangen in 'aapjes kijken': juist interesse tonen in het anders zijn, in plaats van vanzelfsprekend samenwerken omdat we zoveel meer delen.
Flora Breemer
Onderwijsadviseur VOO

Een druppel

Een keer per maand samen een lesje is een druppel op een gloeiende plaat. Deze discussie repeteert zichzelf al 45 jaar.
Anja Vink,
Onderwijsjournalist op Twitter (6-2-2017)

Ekaar accepteren

'Kinderen die opgroeien in een multiculturele samenleving moeten op jonge leeftijd de kans krijgen om culturele sensitiviteit te ontwikkelen. Door samen iets leuks te doen, net zoals Vereniging Muziek-Bouwt-Bruggen. Wij staan daarom helemaal achter het plan van Mischa de Winter om een Stadsschool op te richten. In Haarlem wordt op dit moment door 28 leerlingen van twee basisscholen een musical ingestudeerd. Het is een buitenschoolse activiteit (13 repetities op vrijdagmiddagen), bij toerbeurt op de ene of de andere school. De leerlingen (gemiddelde leeftijd is 10 jaar) hebben verschillende etnische en religieuze achtergronden. Eerst moesten de deelnemers aan elkaar wennen. Nu, na 5 repetities, ervaren ze dat ze met elkaar kunnen samenwerken. En ze accepteren elkaar. Ze werken samen om in mei de musical 3 keer uit te voeren. Twee uitvoeringen op iedere school voor alle andere leerlingen en een slotuitvoering voor alle ouders, familie, genodigden en de burgemeester van Haarlem.
Maria Wolff,
Muziek bouwt bruggen, Haarlem

VOO-thema's in de verkiezings-programma's

Onderwijs is voor politieke partijen een belangrijk onderwerp in hun verkiezingsprogramma. Het is onmogelijk om de zienswijze van alle partijen in beeld te brengen. Toch zetten we voor u een aantal standpunten bij belangrijke VOO-thema's op een rijtje.

Ouder-bijdrage

Speerpunt VOO
Het wel of niet betalen van de vrijwillige ouderbijdrage mag nooit leiden tot het uitsluiten van kinderen bij activiteiten op school of het gebruik van lesmaterialen of apparatuur.

SP
De ouderbijdrage wordt begrensd en is altijd vrijwillig, alle kinderen moeten kunnen meedoen aan activiteiten. Scholen die hiermee sjoemelen, worden beboet.

PvdA
De vrijwillige ouderbijdrage wordt gemaximeerd teneinde te voorkomen dat scholen deze bijdrage als selectie-instrument gebruiken.

GroenLinks
De vrijwillige ouderbijdrage in het basis- en voortgezet onderwijs en de eigen bijdragen die worden gevraagd voor digitale leermiddelen en devices worden beperkt tot een maximumbedrag dat voor iedere ouder redelijkerwijs is op te brengen.

D66
Geen commentaar

VVD
Geen commentaar

CDA
Geen commentaar

Medezeggen-schap

Speerpunt VOO
Medezeggenschapsraden moeten een volwaardig partner kunnen zijn bij belangrijke besluiten. De medezeggenschapsraad moet daarom instemmingsrecht krijgen op de begroting en bij sluiting van scholen.

SP
In het onderwijs organiseren we meer zeggenschap voor personeel, studenten en ouders. De medezeggenschapsraad krijgt overal in het onderwijs instemmingsrecht op de begroting.

PvdA
Wij zetten ons in voor meer invloed van ouders, leerlingen, studenten en docenten op onderwijsinstellingen, en voor het streven naar toegankelijkheid en gelijke kansen.

GroenLinks
Leerlingen, deelnemers, studenten, ouders, en docenten krijgen meer zeggenschap over het beleid van scholen, onderwijsinstellingen en schoolbesturen. Medezeggenschapsorganen krijgen meer rechten zoals instemmingsrecht op de benoeming van bestuurders, op de begroting en op het samengaan, zelfstandig worden van scholen of het sluiten of samenvoegen van opleidingen.

D66
D66 wil een open cultuur en échte invloed van studenten, ouders en docenten op scholen en hun onderwijs. Bij de universiteiten en hogescholen moeten de opleidingscommissies en facultaire studentenraden worden versterkt.

VVD
Het hoort vanzelfsprekend te zijn dat leraren elkaar feedback geven en de mening van leerlingen daarbij betrekken. Ook dient elke school helder te communiceren hoe het budget wordt ingezet. Ouders en leerlingen kunnen door die transparantie bewuster voor een school kiezen.

CDA
Overal waar belangrijke besluiten worden genomen die levens van mensen direct raken, moeten zij kunnen meepraten en meebeslissen. Ouders en leerlingen op school, patiënten en verpleegkundigen in de zorg, huurders bij hun woningcorporatie en deelnemers bij hun pensioenfonds.

Artikel 23 en de vrijheid van onderwijs

Speerpunt VOO
De VOO streeft naar het ideaal SCHOOL, waar alle kinderen welkom zijn en er actief aandacht wordt besteed aan verschillende opvattingen en levensovertuigingen. Dat vereist algemene toegankelijkheid van alle scholen en (verzuilde) denominaties bestaan dan niet meer.

SP
Wij moderniseren artikel 23. Alle scholen dienen bij te dragen aan de integratie, het is onacceptabel als scholen leerlingen weigeren, omdat ze niet bij de grondslag van de school zouden passen. Scholen die zich op deze manier bewust isoleren, kunnen hun bekostiging kwijtraken.'

PvdA
Zowel leerlingen als docenten mogen niet geweigerd worden op bijzonder onderwijs op basis van culturele achtergrond. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.'

GroenLinks
Artikel 23 dient te worden herzien met als oogmerk (…) kwalitatief goed onderwijs voor iedereen (…). Daarbovenop kunnen ouders zelf vormen van bijzonder onderwijs aanbieden in de eigen tijd en door henzelf gefinancierd.

D66
Wij gaan het politieke debat aan om op basis van het beginsel "scheiding van kerk en staat" artikel 23 van de grondwet te vernieuwen. In dat debat komen de acceptatieplicht, het openbare karakter van scholen, de voorwaarden voor financiering, de kwaliteit van het onderwijs en burgerschap aan de orde.

VVD
(De VVD schrijft niets over de vrijheid van onderwijs, maar wel over het openbaar onderwijs:) Kinderen die naar het openbaar onderwijs gaan, mogen hier alleen neutraal levensbeschouwelijk onderwijs verwachten. Het past dus niet dat ouders van leerlingen in het openbaar basisonderwijs het recht hebben voor hun kinderen het neutrale onderwijs te vervangen voor godsdienstig of humanistisch vormingsonderwijs met alleen aandacht voor één overtuiging gegeven door bijvoorbeeld een pastoor van buiten de school. Wij willen dat alle leerlingen in het openbaar onderwijs samen breed georiënteerd levensbeschouwelijk onderwijs volgen gegeven.

CDA
De vrijheid van onderwijs (art. 23 van de Grondwet) geeft ouders de vrijheid om die school te kiezen of te stichten die past bij hun opvoeding, hun idee over onderwijs of hun levensbeschouwelijke overtuiging. Veel ouders kiezen dan ook bewust voor het bijzonder onderwijs. Vanuit onze historie en visie op de samenleving staan wij als partij pal voor de vrijheid van onderwijs.

Kansen-gelijkheid

Speerpunt VOO
Leerlingen verdienen alle kansen die er zijn. Geen advies of eindtoets mag leerlingen belemmeren in hun ontwikkeling. Scholen in het voortgezet onderwijs moeten zich met brede brugklassen en zonder extra toelatingseisen inspannen om elk kind kansen te geven.

SP
De eindtoets (zoals Cito), de rekentoets en de 'kleutertoets' worden niet verplicht opgelegd. Bij schooladviezen wordt meer rekening gehouden met de groeipotenties van iedere leerling.

PvdA
Gecombineerde schooladviezen doen meer recht aan het gegeven dat van kinderen van 12 jaar nog niet goed is te voorspellen of het op latere leeftijd beter past op het mbo, het hbo of de universiteit. Het schooladvies van de basisschool is bepalend, tenzij de citoscore hoger uitvalt.

GroenLinks
Het schooladvies mag geen fuik zijn waarin jongeren vast komen te zitten; een schooladvies moet op de middelbare school gecorrigeerd kunnen worden. Daarom krijgen scholen een brede brugklas. Op deze moderne middenschool volgen leerlingen onderwijs in hun eigen tempo en kunnen zij doorstromen naar elk passend niveau.

D66
We willen weer brede en meerjarige brugklassen creëren, bij voorkeur ook in vmbo/havo-combinaties. Succes van 'twijfelleerlingen' met een lager basisschooladvies gaan we juist belonen.

VVD
Om ieder kind een gelijke kans te geven, is een goed schooladvies noodzakelijk. Wij willen dat het hoogste schooladvies leidend wordt wanneer het advies van de basisschoolleraar en de centrale eindtoets van elkaar verschillen. Deze adviezen worden daarom op hetzelfde moment bekendgemaakt.

CDA
Dat kinderen van lager opgeleide ouders minder kansen hebben dan even getalenteerde kinderen van hoger opgeleide ouders is een zorgelijke, oneerlijke en onwenselijke ontwikkeling. Voor een goede keuze blijft het schooladvies van de leraar aan het einde van de basisschooltijd leidend. Wel kan de kwaliteit en de voorspellende waarde van het advies van de leraar verder worden vergroot door leraren hiervoor beter op te leiden.

TEKST **Marieke Buijs**
BEELD **Gerritjan Huinink**

Stadsschool is remedie tegen vooroordelen

Staatssecretaris Marja van Bijsterveldt (CDA) noemde in 2011 de ‘bestrijding van de segregatie an sich geen doel’ en ook Sander Dekker (VVD) nam geen initiatief om segregatie in het onderwijs tegen te gaan. Micha de Winter veegt met die aanpak - of beter, het ontbreken ervan- de vloer aan.

Een optimist, zo kwalificeert hoogleraar pedagogiek Micha de Winter zichzelf. Dat optimisme zit hem in zijn vertrouwen in de menselijke aard. Hij gelooft dat wij niet alleen een aangeboren talent voor uitsluiting en geweld hebben, maar vooral ook voor inlevingsvermogen en compassie. Toch vertelt de optimist een zorgelijk verhaal als het gaat om die aangeboren krachten in de huidige Nederlandse context. ‘Op dit moment vormt de maatschappij een vruchtbare voedingsbodem voor vooroordelen, haat en geweld, terwijl ons vermogen tot humaniteit nauwelijks de kans krijgt tot bloei te komen.’

De Winters optimisme dwingt hem niet verbitterd te raken over die zorgelijke ontwikkeling, maar te zoeken naar oplossingen. En omdat hij pedagoog is, zoekt hij die in onderwijs en opvoeding. Hij wil bruggen slaan. Bruggen waar kinderen veilig overheen kunnen lopen om in contact te komen met ‘de ander’. Hij pleit voor een ‘stadsschool’ als ontmoetingsplek en remedie tegen segregatie. Op die stadsschool moeten kinderen van scholen uit wijken die van elkaar verschillen qua identiteit structureel samenkomen, om elkaar te leren kennen en begrijpen.

De drijfveren van De Winter

Aan een imponerende vergadertafel in het statige Academiegebouw van de Universiteit Utrecht vertelt De Winter een tikje terughoudend waarom hij de behoefte – of misschien zelfs de noodzaak – voelt te zoeken naar oplossingen. ‘Ik kom uit een Joodse familie waarin flink is huisgehouden in de oorlog. Ik leerde thuis dat humaniteit niet vanzelfsprekend, maar juist precair is. Dat de gemoederen in de samenleving zomaar kunnen omslaan, met verschrikkelijke gevolgen.’ Die gevolgen waren in de Tweede Wereldoorlog natuurlijk extreem en De Winter zegt niet dat we daar momenteel op afstevenen, ‘maar de geschiedenis bewijst keer op keer dat er niet veel voor nodig is om mensen tegenover elkaar te stellen, waarna ze elkaar de tent uit vechten; de Hoekse en Kabeljauwse twisten, de protestanten tegen de katholieken, ga zo maar door.’ Dat menselijk talent voor verbinding en compassie, voor humaniteit, is dus iets waar De Winter voor wil werken, vandaar zijn pleidooi voor de stadsschool.

Wat is een stadsschool?

‘Het is een idee om structureel verbinding tussen verschillende kinderen vorm te geven. De maatschappij is gesegregeerd en die segregatie houdt zichzelf in stand. Zowel basis- als middelbare scholen worden gevuld met steeds homogenere groepen kinderen, die elkaar ook tijdens hun vervolgopleiding en volwassen leven nauwelijks treffen. Als je ‘de ander’ niet ontmoet, leer je die niet kennen en dat zorgt ervoor dat berichtgeving in kranten en tv en op sociale media je beeld kleuren. Dan nemen vooroordelen, angst en haat het over. De stadsschool moet die segregatie doorbreken door kinderen van verschillende scholen geregeld samen les te geven.’

Hoe moet dat precies vorm krijgen?

‘Dat is nog niet uitgekristalliseerd en daarin wil ik ook niet als Lieve Lita anderen de les lezen, maar ik kan een aantal voorzetten doen. De meest ›

Micha de Winter (66) is hoogleraar pedagogiek aan de Universiteit Utrecht en lector Jeugd aan de Hogeschool Utrecht. Hij pleit voor invoering van de Stadsschool, waar leerlingen van verschillende scholen met elkaar leren, sporten en samenwerken.

eenvoudige is bijvoorbeeld om een zwarte basisschool in achterstandswijk Overvecht te koppelen aan een witte school in de nabijgelegen chiquere wijk Tuindorp. Vervolgens krijgen de leerlingen geregeld een dagdeel samen les.'

Gaan kinderen dan niet alsnog in hun eigen groepje in de klas zitten?

'Die neiging ontstaat waarschijnlijk wel. Het is niet eenvoudig zo'n kennismaking effectief en positief te laten verlopen. Soms komen verschillende groepen juist tegenover elkaar te staan bij zo'n ontmoeting. In de provincie Utrecht liep een voetbalwedstrijd tussen een team met veel Nederlandse jongens en een team met veel jongens met een Marokkaanse achtergrond bijvoorbeeld uit op een massale vechtpartij, waarna de twee teams in hun geheel werden gearresteerd. Je moet dus goed nadenken over hoe je zo'n ontmoeting vormgeeft. Wetenschappelijke studies bieden inzicht in de voorwaarden voor succes.'

De Winter gaat de belangrijkste inzichten langs. Allereerst moeten alle betrokkenen – leerkrachten, ouders, kinderen – de ontmoeting als een zinvolle exercitie beschouwen. Daarnaast hamert De Winter erop dat de gezamenlijke les structureel moet plaatsvinden, dat drie keer samen naar een theatervoorstelling gaan, geen zin heeft. 'De lessen moeten dus onderdeel van het reguliere curriculum zijn, anders is het op de lange termijn niet vol te houden. Scholen moeten al zoveel, die schieten in een reflexmatige weerstand tegen alle extra belasting.' Dat betekent dat het ook logistiek overzichtelijk moet zijn. 'Koppel bij voorkeur scholen die echt op loopafstand staan, zodat je niet in de weer hoeft met busjes om leerlingen te vervoeren.'

Ten slotte noemt De Winter twee inhoudelijke voorwaarden voor een veilige sfeer op de stadsschool. 'Begin met individueel, persoonlijk contact, waarbij leerlingen in gemixte tweetallen aan een opdracht werken. Zo doorbreek je de spanning van de ene groep versus de andere.'

Thuis leerde ik dat humaniteit niet vanzelfsprekend is, maar juist precair

Daarnaast moeten de kinderen van de twee scholen gelijkwaardig kunnen deelnemen aan de les. Als de ene klas al verder is met Engels, is dat geen geschikt vak om samen aan te werken. De Winter denkt dat onderzoekend leren, bijvoorbeeld in het kader van maatschappijleer, kan helpen die gelijkwaardigheid te waarborgen en verschillende kinderen de mogelijkheid biedt hun eigen sterke kanten aan te wenden. Hij doet een suggestie voor een les: 'Kinderen geloven steeds vaker in complottheorieën en die spelen een belangrijke rol in polarisatie en radicalisering. Laat de leerlingen in het kader van maatschappijleer samen onderzoeken waar die ideeën vandaan komen en of die bronnen betrouwbaar zijn. Dat is een neutrale vraag als uitgangspunt voor een les in mediageletterdheid.'

Geen sinecure, die stadsschool. En is het uiteindelijk niet een slap compromis? Zou je niet liever echte gemengde scholen willen?

'Ja, het liefst zou ik willen dat verschillende mensen in dezelfde wijken samenleven en dat dat zich vertaalt naar gemengde scholen. Maar er gaan generaties overheen voor het zo ver is – als het er überhaupt van komt. In de tussentijd groeien er kinderen op en daar moet je wat mee. Je kunt scholen ook forceren om samen te gaan en een gemengde school te vormen, maar de weerstand daartegen is groot. Ik heb me afgevraagd hoe dat komt en ik denk dat dat samenhangt met de veiligheid die de eigen groep biedt, die is waardevol voor mensen.'
'Maar vooroordelen worden van generatie op generatie doorgegeven en die blijven nu intact. In een oude arbeiderswijk in Utrecht – een wijk met veel witte woede – protesteerden kinderen tegen de komst van een asielzoekerscentrum: 'Geen verkrachters op ons schoolplein!', scandeerden ze. Het soort wij-zij denken dat kinderen van hun ouders meekrijgen, hoop ik te doorbreken met dit initiatief.'

Wat is de volgende stap?

'Ik vertel zo veel mogelijk mensen over mijn idee en ik merk dat dat resoneert. De wethouder in Den Haag wil met dit plan aan de slag en binnenkort heb ik een gesprek met de wethouders van alle vier de grote steden. Maar ook vanuit scholen zelf is interesse. Morgen zit ik aan tafel met twee Utrechtse scholen die enthousiast zijn over de stadsschool en het samen willen proberen. Ik denk graag mee over de aanpak en ik vind het belangrijk die initiatieven nauw te volgen met wetenschappelijk onderzoek, zodat we van de eerste ervaringen leren en de stadsschool steeds beter kunnen maken.' ×

Bestel nu GRATIS een Amnesty lespakket!

WAAROM KINDEREN VLUCHTEN: LEG HET UIT IN DE KLAS

Vluchtelingen: je hoort er veel over. Maar hoe leg je op een simpele manier uit waarom kinderen moeten vluchten? Dat doe je met de lespakketten over vluchtelingen van Amnesty International. Voor leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs hebben we aansprekend lesmateriaal, met filmpjes, lesbrieven, een spel en natuurlijk een duidelijke handleiding. Kortom: een aantrekkelijk pakket waar iedere leerling met plezier mee aan de slag gaat.

Kijk snel op amnestyopschool.nl

AMNESTY INTERNATIONAL

WEL EVEN GETWIJFELD: DE HUMANISTISCHE SCHOOL

Met de start van de Amsterdamse Mavo is dit schooljaar de eerste school op humanistische grondslag van de grond gekomen. Veel aandacht is er voor gelijkwaardigheid, zelfontplooiing, actieve tolerantie en verantwoordelijkheid. Maar voor humanisten was een eigen school lang ondenkbaar.

TEKST
Michiel Jongewaard

Boris van der Ham (43) is voorzitter van het Humanistisch Verbond. Daarvoor was hij Tweede Kamerlid en woordvoerder onderwijs voor D66.

Jarenlang verzetten humanisten zich principieel tegen het verzuilde idee van een eigen school: de openbare school was er voor iedereen. Om aan dat verzuilde onderwijs nog een aparte school toe te voegen, voelde als het verloochenen van de eigen idealen. Het Humanistisch Verbond stelde in de officiële publicatie Humanisme en Opvoeding (1950) dat 'het universele karakter van humanisten hen aanleiding moet geven op te komen voor dat openbaar onderwijs en te beletten van de openbare school een school op humanistische grondslag te willen maken.' De conclusie die tot nu toe stand hield, was: 'De openbare school is niet onze school, maar de school voor allen.'

Wel even getwijfeld

Maar volgens Boris van der Ham, voorzitter van het Humanistisch Verbond, kon de wens om 'het goede' te doen in het onderwijs niet worden tegengehouden door het oude humanistische standpunt. 'Het Humanistisch Verbond is geen initiatiefnemer van deze school, maar het humanisme is nu eenmaal door de minister erkend als stroming om een bijzondere school op te richten. Toen de initiatiefnemers van deze school contact met ons opnamen, waren wij dus wel nieuwsgierig.' Van der Ham erkent dat het verenigen van het oude standpunt met het initiatief enige moeite kostte. 'Kijk, het Humanistisch Verbond kiest voor het openbaar onderwijs omdat kinderen elkaar daar kunnen ontmoeten en los van de opvoeding van hun ouders zelf inzichten kunnen opdoen en keuzes kunnen maken. Je moet dus op school informatie geven die ze van huis uit niet meekrijgen en er bovendien voor zorgen dat kinderen van verschillende achtergronden elkaar kunnen ontmoeten. Maar elk onderwijs dat daaraan meehelpt, verdient onze sympathie.'

Nóg meer bijzonder onderwijs

De Amsterdamse Mavo mag dan in bestuurlijk opzicht een bijzondere school zijn, in de praktijk werkt de school met idealen die je op elke openbare school graag terugziet: leerlingen worden gestimuleerd om nieuwsgierig te zijn naar hoe anderen de wereld zien, leren om actief mee te doen in de maatschappij en er worden geen leerlingen uitgesloten. Initiatiefnemers Martine van Hoogen en Lars Hoogmoed noemen het daarom een 'burgerschapsschool'. Dat zie je terug in het vak Maatschappij en Participatie dat twee keer per week wordt gegeven en in de vierjarige leerlijnen voor mensenrechten en democratie. Volgens besturenorganisatie Verus (voor christelijk en katholiek onderwijs) laat de humanistische school zien 'dat de huidige (verzuilde, red.) planningssystematiek in staat is om zich aan te passen aan nieuwe wensen en ontwikkelingen'. Maar Van der Ham ziet de humanistische school niet als een morele opsteker voor de voorstanders van bijzonder onderwijs. 'Als de school niet open zou staan voor alle kinderen, zou dat waar zijn. Maar hier is het humanisme eerder een pedagogische vorm dan een strikte levensbeschouwing.'

Dit moet er gebeuren

In zijn tijd als Tweede Kamerlid was Boris van der Ham uitermate kritisch op bijzondere scholen, zeker wanneer die vanwege hun religieuze grondslag leerlingen of leraren weigerden. Het lukte hem om een einde te maken aan de enkele feitconstructie, waarmee homoseksuele leerlingen en docenten door deze scholen konden worden geweerd. Toch moet er van het bijzonder onderwijs volgens Van der Ham geen karikatuur worden gemaakt. 'Dat is vaak pluriformer dan wordt beweerd. Weliswaar is er nooit een grondwetswijziging gekomen, maar door allerlei onderliggende wetgeving aan te passen, zijn de verschillen tussen openbaar en bijzonder wel kleiner geworden. Bijzondere scholen zijn in naam nog katholiek of protestant, maar hebben vaak een openbaar karakter. Dus kleine stappen zetten werkt ook. Dat neemt niet weg dat ik de discussie over artikel 23 nog heel actueel vind. Want er zijn nog steeds bijzondere scholen waar direct of indirect selectie plaatsvindt en erger nog, we kennen voorbeelden van reformatorisch of islamitisch onderwijs waar vormen van uitsluiting voorkomen en waar interpretaties worden gegeven die onze kinderen beslist niet opleiden tot zelfstandige en breed geïnformeerde burgers. Daar moeten we geen genoegen mee nemen.'

Weg met de verlegenheid

Openbare scholen moeten kleur bekennen, vindt Van der Ham. 'Ik zie soms verlegenheid bij openbare scholen om in te vullen wat een publieke en pluriforme school zou moeten zijn. In mijn basisschooltijd was voor velen het openbaar onderwijs juist de mooiste keuze: daar was aandacht voor kunst en cultuur en waren leraren meer op de wereld gericht. Mijn ouders kozen daarvoor vanuit een ideologische gedachte. We moeten ons dus afvragen hoe we het openbaar onderwijs weer aantrekkelijker kunnen maken. En dan moeten we af van die bleke neutraliteit, want dat is niks en het bestaat ook niet. Wij willen als Humanistisch Verbond midden in de discussie staan over hoe we het openbare gedachtegoed inhoud geven. Voor mij betekent dat niet dat je je meningsloos opstelt en vindt dat alle bloemen evenveel waard zijn. Nee, we mogen harde voorwaarden stellen aan meningen: een gewelddadige mening vinden wij per definitie niet goed.'

Hierover zijn we het eens

Een praktische blik in de toekomst durft Van der Ham nog wel te werpen. 'Het zou mooi zijn als bijzondere scholen die feitelijk een openbaar karakter hebben, de komende jaren van kleur mogen verschieten en echt openbaar worden. Dat zou ons streven moeten zijn, omdat het een voor de hand liggende ontwikkeling is. En kijk naar de Amsterdamse Mavo, die zich openstelt voor iedereen en met aandacht voor mensenrechten en democratische grondbeginselen sterk waardengedreven is. Laten we proberen om vanuit onze verschillende invalshoeken en historische posities te streven naar dit soort onderwijs.' ×

IK BEN VAN DE SCHOOL VAN STAPPEN MAKEN IN PLAATS VAN THEORETISCH OUWEHOEREN

Een week lang FEEST in het openbaar onderwijs

Van 20 tot en met 24 maart is het de week van het openbaar onderwijs. Overal in het land laten openbare scholen onder het motto 'Ik ben welkom' aan hun omgeving zien waar het openbaar onderwijs voor staat. Doet uw school ook mee?

Actieplein

Op de site www.openbaaronderwijs.nu is op het speciale acteplein te zien welke activiteiten andere openbare scholen ontplooien in deze campagneweek. Van open dagen en openbare lessen voor ouders tot flashmobs en lipdubs: laat u inspireren door de activiteiten van de vele scholen en zet uw school ook op de kaart!

Meer informatie?

Op **www.openbaaronderwijs.nu** staan meer activiteiten, promotie- en lesmateriaal van collega-organisaties voor de week van het openbaar onderwijs. U vindt er ook de speciaal voor de campagneweek gemaakte animatiefilm **'Wij zijn een openbare school'**.

Landelijke activiteiten School!Week 2017

ik ben welkom

Di 21 maart

Ledenbijeenkomst **Niet apart maar samen**, met adviseurs Janny Arends en Rein van Dijk. Gekeken wordt hoe samenwerking en identiteit in het openbaar onderwijs kunnen worden versterkt.

Kantoor VOO, Almere, 14.00-16.00u.
Gratis voor leden van VOO.

Aanmelden op **www.voo.nl/weekvan hetopenbaaronderwijs**

Wo 22 maart

Ledenbijeenkomst **Welkom op mijn school: passend onderwijs,** met adviseur Jan de Vos. Er wordt gekeken hoe passend onderwijs invulling krijgt op de openbare school.

Kantoor VOO, Almere, 14.00-16.00u.
Gratis voor leden van VOO.

Aanmelden op **www.voo.nl/weekvan hetopenbaaronderwijs**

Wo 22 maart

Studiemiddag **Diploma Openbaar Onderwijs.** Hoe maak je gevoelige onderwerpen bespreekbaar in de klas? Hoe begeleid je samenwerkingsscholen op het gebied van identiteit? Wat moet er in de kennisbasis openbaar onderwijs staan? Met keynote speech van Wouter Sanderse.

Hogeschool De Kempel, Helmond, 13.00-17.00u.
Gratis voor leden van VOO en VOS/ABB.
Aanmelden op **www.openbaaronderwijs.nu.**

Doe mee!

Voor leerlingenraden in het voortgezet onderwijs loven de VOO en VOS/ABB de Openbaar Onderwijs wisseltrofee uit. Leerlingenraden organiseren daarvoor een activiteit waaruit blijkt dat op hun school iedereen welkom is. In het primair onderwijs geldt de stickeractie: leerlingen plakken de (zonder lijmresten verwijderbare) ik-ben-welkom-sticker op een toepasselijke, ludieke of voor de school typerende plek en posten daar een foto van op instagram of twitter **(@ikbenwelkom).**

TEKST
Flora Breemer
BEELD
Judith Schoffelen

Aan de slag
met de waarden van het openbaar onderwijs

De kernwaarden van het openbaar onderwijs laten zien welke idealen we in het openbaar onderwijs met elkaar delen. Maar kun je die idealen ook in je klas terugzien?

In de Week van het openbaar onderwijs staan de zes kernwaarden van het openbaar onderwijs centraal. Dat is ten eerste dat openbare scholen openstaan voor alle kinderen en leerkrachten, ongeacht sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond, geslacht of geaardheid (kernwaarden 1 & 2). We leren op de openbare school kinderen van jongs af aan respect te hebben voor elkaars mening of overtuiging en we besteden actief aandacht aan de overeenkomsten en verschillen tussen kinderen, zonder voorkeur voor één bepaalde opvatting (kernwaarden 3 & 4). De openbare school staat midden in de samenleving en betrekt leerlingen ouders en personeel actief bij de besluitvorming (kernwaarde 5). En tot slot besteedt de openbare school aandacht aan levensbeschouwing (kernwaarde 6).

Iedereen is welkom

Als iedereen welkom is (kernwaarden 1 en 2), dan is de school vaak een gemeenschap vol diversiteit. Vaak diverser dan op het eerste gezicht lijkt. Dit geldt voor de leerlingen, maar ook voor het team. Besteed daarom extra aandacht aan ieders achtergrond, overtuigingen, mogelijkheden. Zoek naar verschillen, en naar overeenkomsten. Ook daar waar je ze niet verwacht. Een leuke manier om het gesprek hierover op gang te brengen, is met de hokjestest: **www.hokjestest.nl**

Wederzijds respect

Voor volwassenen is het al moeilijk op uit te leggen wat de term respect (kernwaarde 3) precies betekent, maar voor leerlingen geldt dit helemaal. Onderzoek samen met leerlingen wat dit voor hen inhoudt en bespreek voorbeelden. Dit kan goed terugkomen op verschillende momenten: tijdens gymnastiek, samenwerken of kringgesprekken. Zie voor lesmateriaal van Respect Education Foudation: **www.weekvanrespect.nl**

Waarden en normen

Kinder- en mensenrechten vormen een goede basis voor de normen en waarden (kernwaarde 4) op de openbare school. Welke kinderrechten kennen de leerlingen? Wat betekenen die rechten voor de school, en voor de buurt? Zie voor lesmateriaal bijvoorbeeld Amnesty International, Unicef, Defence for Children of **www.vormen.org**.

School en samenleving

De Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart en de formatie van de nieuwe regering zijn een mooi moment om aandacht te besteden aan onze democratische rechtsstaat (kernwaarde 5). Zie voor lesmateriaal: **www.kinderverkiezingen.nl** en **www.prodemos.nl**

Levensbeschouwing

Openbaar onderwijs is het kleurrijkste onderwijs dat we kennen en geeft actief aandacht aan de verschillende levensbeschouwingen (kernwaarde 6) die onze samenleving kent. Hierbij hoort bijvoorbeeld de mogelijkheid om godsdienstig en levensbeschouwelijk onderwijs aan te bieden: www.gvoenhvo.nl. Wilt u daarnaast in uw eigen klas aandacht besteden aan levensbeschouwing, dan kunt u bijvoorbeeld een gebedshuis in de buurt bezoeken.

Een gastles aanvragen?
Neem contact op met **scholing@voo.nl** of **036 5331500**.

Daarom schuwen sommige leraren taboes

'Scholen maken zich grote zorgen over integratie', luidde de tamelijk suggestieve kop van het persbericht van DUO Onderwijsonderzoek in februari. Het persbericht werd door veel media opgepikt en men ging met de resultaten aan de haal.

TEKST
Flora Breemer

De integratie op scholen is mislukt, zo klonk het. Maar dat viel uit het onderzoek van DUO niet op te maken. De onderzoekers stelden hun respondenten de volgende vraag: 'In de media hoor je tegenwoordig veel over "de mislukte integratie en de toenemende segregatie" in de samenleving. Herkent u dat beeld bij leerlingen op uw school?' Omdat integratie en segregatie zulke verschillende onderwerpen zijn, was het onmogelijk om hier een goed antwoord op te geven, laat staan iets te concluderen uit de antwoorden. Bovendien konden respondenten alleen kiezen uit de antwoordcategorieën 'ja', 'nee', 'weet niet' en 'niet van toepassing: wij hebben geen leerlingen van ouders van niet-westerse allochtone afkomst'. De laatste optie is stuitend: de onderzoekers impliceren hiermee dat op een zogenaamde 'witte school' geen sprake kan zijn van segregatie of van integratieproblematiek.

Wat er mis ging

In de vragen die volgden, werden integratie en segregatie nog steeds in één adem genoemd, gescheiden door een schuine streep. De laatste vragen spreken alleen van segregatie. Deze constructie maakt alle resultaten waardeloos. Immers, dat er op veel scholen sprake is van een groeiende culturele homogeniteit, staat hoogstens in verband met het al dan niet slagen van integratie, maar dit zijn toch ook verschillende zaken. Een leraar op een 'witte' school die het jammer vindt dat er weinig andere culturen vertegenwoordigd zijn onder zijn leerlingen, maar die meent dat die andere culturen wel goed geïntegreerd zijn in onze samenleving, kon onmogelijk antwoorden op de vragen.

Wel bevestigd

Eén stelling uit het onderzoek van DUO is het bespreken waard. Vier procent van de respondenten uit het basisonderwijs was het eens met de stelling 'Als gevolg van de toenemende segregatie binnen het onderwijs kunnen we op onze school bepaalde onderwerpen niet meer bespreken met leerlingen.' In het voortgezet onderwijs lag dat nog hoger, op elf procent.

Ook de Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO) deed hier eind 2016 onderzoek naar in een enquête onder haar leden. De uitkomsten op vergelijkbare vragen komen overeen met de stelling van DUO: minder dan drie procent zegt nooit actualiteiten in de klas te bespreken en vijf procent zegt niet te merken dat leerlingen daar behoefte aan hebben. Nog steeds een gering aandeel, maar toch geeft een kleine zeven procent van de respondenten uit de VOO-enquête aan zich niet altijd in staat te voelen om alle zaken in de klas te bespreken. Desalniettemin staat dat in contrast met het beeld dat naar aanleiding van het DUO-persbericht ontstond: leraren die massaal onderwerpen schuwen in de klas.

Waarom taboes lastig zijn

De VOO vindt het van belang dat leraren zich in staat voelen alle onderwerpen te bespreken die vanzelfsprekend ter sprake komen in de klas. Zowel spontaan als gepland. Waar dit niet het geval is, verdient dat aandacht van schoolleiders en opleiders. De resultaten van het VOO-onderzoek, waaraan 279 docenten deelnamen, geven hiervoor een richting. Respondenten die het lastig vinden bepaalde onderwerpen te bespreken, wijten dit vooral aan hun kennis over het onderwerp. Gebrek aan achtergrond maakt hen onzeker. Een oplossing komt van andere respondenten: lastige onderwerpen worden in teamverband voorbereid. Ook wordt veelvuldig gebruikt gemaakt van educatieve programma's of methodes als nieuwsbegrip en het jeugdjournaal. De behoefte aan dergelijk materiaal is groot.
Sommige leraren hebben het gevoel neutraal te moeten zijn: 'Soms heb ik een te sterke mening om zaken neutraal te kunnen bespreken.' Andere respondenten pakken dat als volgt aan: 'Een open houding, een luisterend oor en tegenwicht bieden bij ongenuanceerde uitspraken.' Of: 'Ook als het complex is en je hebt geen antwoorden of je bent geschokt, dan stel je je professioneel op. Zeggen dat je geen antwoorden hebt of geschokt bent, geeft leerlingen ook een kader.'

Zo pak je het aan

Het merendeel van de deelnemers (83 procent) aan het VOO-onderzoek vindt het belangrijk om actualiteiten en mogelijk controversiële onderwerpen te bespreken met leerlingen. Dat gebeurt dan ook volop, zo blijkt. Een dagopening, kringgesprek of onderwijsleergesprek zijn daar de meest gebruikte vormen voor. Het leidt tot mooie voorbeelden van leerlingparticipatie: 'Wij starten de dag met een klassenvergadering. Hierbij kiezen de leerlingen welke onderwerpen worden ingebracht.' Of: 'Wij hebben elke week op maandag Cake van de Week. Een leerling uit de klas neemt iets zelfgemaakts mee en een nieuwsitem. Dit bespreken we en soms discussiëren we erover.'
Vakdocenten in het voortgezet onderwijs vinden in veel gevallen ook een manier om actualiteiten aan hun vakgebied te koppelen. Dat geldt niet alleen voor een voor de hand liggend vak als maatschappijleer, maar ook voor geschiedenis, economie, wiskunde of moderne talen. Een leraar geeft aan heikele onderwerpen graag in relatie tot kunstenaars of kunst uit de geschiedenis te bespreken, een ander houdt een maandelijkse actualiteitenquiz. Zelfs leerkrachten uit de onderbouw van het basisonderwijs geven aan actualiteit te bespreken in de kring, op kleuterniveau.

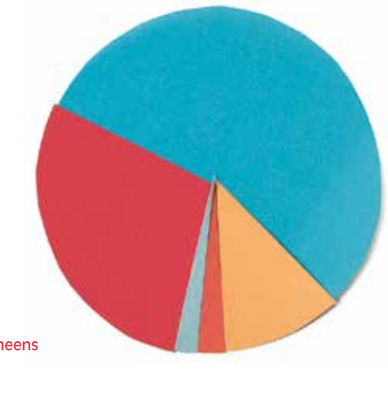
'Leerlingen veren op als je de actualiteit bespreekt'

En wat vinden de leerlingen zelf? Volgens de deelnemers aan de VOO-enquête hebben leerlingen het graag over de wereld om hen heen. Leerlingen zijn 'betrokken en nieuwsgierig' en 'veren op als je de actualiteit bespreekt'.

Waarom burgerschap moet

Betrokkenheid en nieuwsgierigheid in elkaar en elkaars standpunten stimuleren is een belangrijke taak van het onderwijs. De Inspectie van het Onderwijs concludeerde dit schooljaar dat burgerschapsvorming wel de wettelijk vastgestelde aandacht krijgt op scholen, maar niet in samenhang, 'zodat gericht wordt gewerkt aan verwerving van de competenties nodig om volwaardig te kunnen meedoen. Dat is belangrijk voor de leerling. En voor ons allemaal: een vitale democratische rechtsstaat vraagt burgers die overtuigd zijn van de waarde van vrijheid en democratie, en daaraan invulling kun-nen geven.' Aandacht voor deze waarden kan bij uitstek door actualiteiten en onderwerpen die leerlingen bezig houden, een plek te geven in het onderwijs. De docenten die de enquête invulden, gaven daar mooie voorbeelden van. Dat vraagt wel wat van leraren en hun leidinggevenden. Het vraagt tijd, visie en passie. Van de zeven procent die ermee worstelt, maar ook van de 85 procent die het belangrijk vindt. ×

Nieuws in de klas bespreken vind ik belangrijk

Bron: VOO Ledenpanel

Ouder-bijdrage voor de school-verzekering

Mag een school aan de ouders een bijdrage vragen voor de ongevallenverzekering?

Ja, het mag, maar dat is tegelijkertijd het probleem. Een ongevallenverzekering mag namelijk nooit afhankelijk worden gemaakt van een vrijwillige ouderbijdrage. Die heeft immers bij wet een vrijwillig karakter en de verzekering van de school moet voor alle kinderen gelden, ongeacht een bijdrage van de ouders. Een bijdrage vragen mag dus wel, maar de VOO ontraadt het u. Daarbij komt dat de opvatting dat alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moet worden vergoed, op een misverstand berust. Bij aansprakelijkheid geldt in principe dat iedereen zijn eigen schade hoort te dragen en de veroorzaker aansprakelijk is voor de ontstane schade. De school is pas aansprakelijk wanneer er sprake is van onrechtmatig handelen. Dat wil zeggen dat de school nalatig is geweest in het nakomen van haar plichten of in strijd heeft gehandeld met (wettelijke maar ook ongeschreven) regels. Een voorbeeld is het niet of onvoldoende toezicht houden op de leerlingen tijdens de ochtendpauze. Wanneer zich dan iets voordoet, kan de school in sommige gevallen aansprakelijk worden gesteld.

Kandidaat weigeren vanwege zittingsduur

In het reglement van onze medezeggenschapsraad (MR) staat dat we een zittingsduur van vier jaar hanteren. Mogen wij een ouder van een kind in groep 7 weigeren als kandidaat voor de verkiezingen omdat hij die periode niet kan volmaken?

Nee, het is niet mogelijk om een ouder van een kind op school uit te sluiten van de verkiezingen voor de medezeggenschapsraad op grond van de zittingsperiode in uw reglement. De Wet medezeggenschap op scholen (WMS) voorziet erin dat elke ouder met een kind op school zich verkiesbaar kan stellen. Dat deze ouder nog maar twee van de vier jaar van de zittingsduur volgens uw reglement kan meedoen, mag dus geen belemmering zijn.

Onbeperkte hulp van ouders op school

Kunnen ouders onbeperkt worden ingezet voor hulp op school, bijvoorbeeld als hulpouder voor kinderen met een leesachterstand?

Nee, ouders kunnen immers nooit gedwongen worden tot het verrichten van ondersteunende werkzaamheden. De VOO adviseert om het beleid over de ouderinzet op scholen in de medezeggenschapsraad te bespreken en te bepalen of u als oudergeleding hier instemming aan kunt verlenen. Zo voldoet u aan uw verplichtingen en bestaat er duidelijkheid naar de ouders en de school. De medezeggenschapsraad heeft een instemmingsbevoegdheid op grond van de Wet medezeggenschap op scholen (artikel 10, lid 1 sub d: vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het verrichten van ondersteunende werkzaamheden door ouders ten behoeve van de school en het onderwijs). De wet schrijft verder niet voor hoe uitgebreid de inzet van ouders moet of kan zijn, dat verschilt dus per school.

De VOO helpdesk

Met al uw vragen kunt u als VOO-lid (school, ouderraad, MR, GMR of individueel lid) terecht bij de Helpdesk. Onze adviseurs beantwoorden uw vragen en denken met u mee. Meestal kunnen wij uw vraag meteen beantwoorden.

Soms vereist een antwoord of oplossing meer tijd. Dan kunt u gebruikmaken van de Servicekaart, waarmee de VOO-adviseur in overleg met u direct de noodzakelijke stappen zet om tot een oplossing te komen.

Informatie en advies
036 711 6178
helpdesk@voo.nl

Elke schooldag tussen 10.00 en 13.00 uur

BEELD **Eric Muijderman**

BAS HUIJBERS

Regels zijn regels, toch?

Als docent heb ik wat stelregels die mij helpen in bepaalde lastige situaties. De meeste docenten zullen zulke regels hebben. Een van die regels gaat over zittenblijven. Ergens moet je de grens trekken: als je al langere tijd onder het niveau zit, ook al is het één tiende eronder, ja, dan moet je gewoon het schooljaar overdoen.

Nu had ik een mentorleerling, Benjamin. Over de hele linie waren zijn cijfers aan de zwakke kant, maar dat kwam ook doordat hij van een andere school kwam. Op de vorige school ging het ook niet zo lekker: hij had voor wiskunde geen talent, maar zijn Frans was gewoon een ramp en hij was ook nog eens dyslectisch.

Met alle leerlingen heb ik wel iets, maar Benjamin mag ik iets meer omdat zijn biografie grote overeenkomsten vertoont met die van mij. Een vrolijke jongen met vergelijkbare blonde haren en blauwe ogen. Net als ik houdt hij van zeilen en net als ik is hij dyslectisch. Maar is hij ook zoekende naar zijn plaats op school en kennis komt hem niet vanzelf aanwaaien. Ja, ik mag hem graag.

Op de rapportvergadering bleek dus dat Benjamin gemiddeld een tiende punt te weinig had om over te gaan. Ik baalde daarvan, maar ja: regels zijn regels. Nota bene mijn eigen regels. Toch vond ik het onjuist en niet eerlijk: hij had juist zijn draai in de klas gevonden, zeilen op de Waddenzee tijdens de reizenweek ging zo leuk, het jaar erna zou hij een taal kunnen laten vallen, hij had zo hard gewerkt en het was maar een tiende punt.

De dag erna heb ik Benjamin opgezocht. Hij begreep het en accepteerde gelaten zijn lot. Hij zou blijven zitten en nog een jaar in dezelfde klas was geen optie, dus hij zou van de havo naar vmbo-t gaan. Weer een andere klas met nieuwe leerlingen. Waardeloos. Een paar dagen later kwam mijn teamleider bij mij. Hij had de berekening gecontroleerd en een tiende punt gevonden! Benjamin sprong een gat in de lucht toen ik het hem vertelde. Nu kon hij in dezelfde klas blijven.

Het gaat heel goed met Benjamin, sociaal en cijfermatig. Gemiddeld staat hij voor alle vakken een zeven. Met zulke eigenschappen wordt hij later vast een goede docent die weet hoe het voelt om iets niet te kunnen en weet hoe het voelt dat school niet altijd leuk is. Mijn nieuwe stelregel luidt daarom dat wanneer een leerling echt op een tiende punt blijft zitten, je naar je leidinggevende moet gaan om samen net zolang te zoeken tot je dat tiende punt nog ergens gevonden hebt.

Hij had zo hard gewerkt en het was maar een tiende punt

Bas Huijbers (41) is vader van 3 kinderen en docent bij Vox-klassen, een nieuw initiatief van de openbare scholengroep Voortgezet Onderwijs van Amsterdam, waar leerlingen van vmbo t/m vwo aan uitdagende leerprojecten werken.

Meer Bas? Bekijk ook zijn blog op bashuijbers.blogspot.nl

Elk nummer van Onze School vragen wij leerlingen naar hun mening. Deze keer filosoferen kinderen van de H.M. van Randwijkschool in Ilpendam losjes over de vraag:

Zou jij juf of meester willen zijn?

Elin – 5 jaar
Ik zou wel juf willen zijn. Dan mag je alles zelf bepalen, zoals wanneer je spelletjes doet. Nu mogen we dat ook, maar alleen wat op het Kiezenbord staat.

Nora – 5 jaar
Het leukste vind ik werken in groepjes. Samen opdrachten maken. Daar ben ik het beste in.

Loïs – 4 jaar
Ik vind de schrijfoefeningen het leukst. Daar ben ik goed in. Ik ken al bijna alle letters. Sinds kort ook deze, die gaat zo: 'C'

Doris – 4 jaar
Dat ik deze Elsa-jurk van Frozen draag. Die heb ik altijd aan. Ook tijdens les. Ja, de hele dag.

Adriana – 5 jaar
Ik zou niet graag meester zijn. Dan heb je zo'n baardje dat je moet scheren met een mesje. Dat vind ik beetje eng.

Yfke – 5 jaar
Ik vind juffen het leukst, omdat ze lief zijn. Maar er is geen verschil.

Timur –4 jaar
Gooien. Ik kan goed mikken. Deze blokjes bijvoorbeeld. Moet je kijken.

Sep – 5 jaar
Onze juf Mick is lief. Waarom weet ik niet meer.

Luuk – 6 jaar
Het leukst is het schoolreisje. Dan gaan we naar Artis. Daar heb je slangen en schildpadden. Ik ga ook vaak als ik jarig ben. Dat hebben we net gevierd.

Tristan – 4 jaar
Het leukste vind ik als ik jarig ben. Dat is al snel!